Uzdravenie posadnutého - evanjeliá uvádzajú niekoľko prípadov Kristovho uzdravenie z posadnutosti (pozri *exorcizmus*):

Uzdravenie posadnutého chlapca (Matúš 17,14-21; Marek 9,14-29; Lukáš 9,37-42)
Uzdravenie posadnutého z Gerasy (Matúš 8,28-34; Lukáš 8,28-39)
Uzdravenie posadnutého v synagóge v Kafarnaum (Marek 1,23-28)

Uzdravenie posadnutého chlapca/Uzdravenie chorého na epilepsiu - (*Matúš 17,14-21; Marek 9,14-29; Lukáš 9,37-42*); vo výtvarnom stvárnení slúžilo ako sprievodná scéna *Premenenia Pána;* keď Ježiš s učeníkmi a zástupom zostupoval po svojom Premenení, jeden zo zástupu poprosil Ježiša, aby uzdravil jeho syna, ktorý má „nemého ducha“, iba škrípe zubami a pena mu ide z úst; tak sa mu deje od detstva; keď Ježiš videl otcovu vieru vo svoje (Bohom dané) zázračné sily, chlapca uzdravil; práve tento prípad posadnutosti sa vníma ako prejav choroby *epilepsie*

-choroba ako *epilepsia* bola v Biblii vnímaná ako prejav posadnutosti zlými duchmi, diablom; preto námety s uzdravením epilepsie zahrnujú viacero príbehov Uzdravenia posadnutosti

Raffael: Premenenie Pána (1518-1520)

C. Cort podľa Raffaela: Premenenie na hore (rytina, 16.st.)

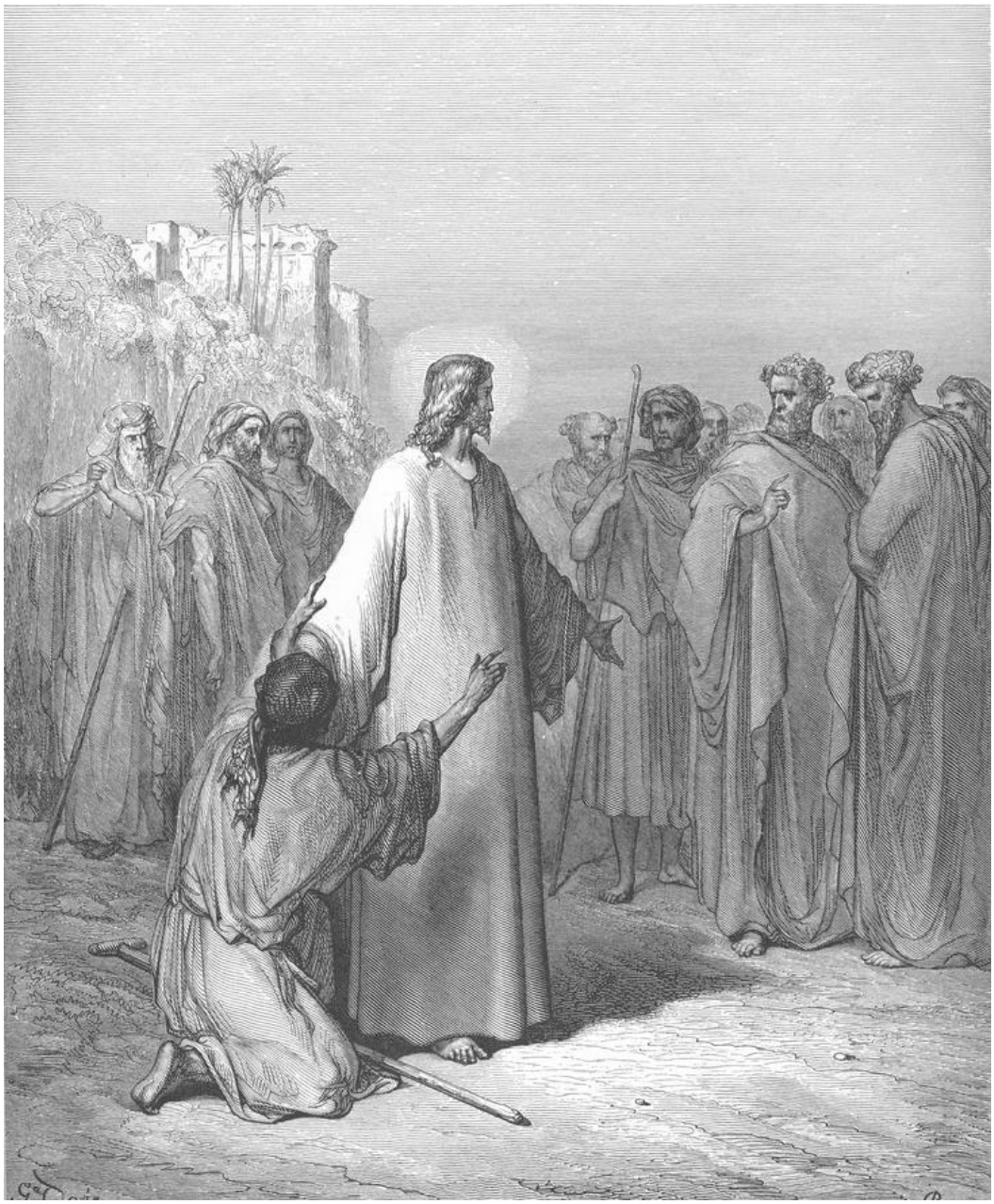

G. Doré: Kristus lieči posadnutého (drevoryt, 1866)

G. Doré: Kristus lieči chorého na epilepsiu (drevorez, 1866)

Uzdravenie posadnutého z Gerasy - (*Matúš 8,28-34; Lukáš 8,28-39*); námet Ježišovho *exorcizmu* v Gerase; Matúš a Lukáš spomínajú jedného posadnutého, Marek dvoch; posadnutý sa volal Légia, žil medzi hrobmi a bol neskrotný, že na jeho upokojenie nestačili reťaze; Ježiš z neho (z nich) vyhnal démonov, tie vstúpili do tiel svíň a vrhli sa do mora; obyvatelia, pastieri, ktorým stáda patrili, sa naľakali a prosili ho, aby opustil ich kraj (obyvateľstvo kraj patrilo medzi pohanov a živilo sa chovom prasiat a týmto zázrakom utrpelo škody); umelci výjav zobrazovali v kopcovitej krajine s jazerom v pozadí; na stredovekých ilumináciách sa objavovalo aj mesto Gerasa; v minimalizovanej kompozícii maľovali iba Krista s posadnutým Légiom; nad hlavou sa mu vznášal malý čertík, ktorý naznačoval vyhnanie zlého ducha z jeho tela; ako *atribút* mal pri nohách čriedu svíň; v rukopisoch *otonskej* doby (10.-11.st.) sa sformoval klasický obrazový typ s väčším počtom postáv, ktorý zdôrazňoval dej; Krista sprevádzali apoštoli a posadnutého držali na reťazi sprievodcovia; vyhnaní zlí duchovia, vtelení do čriedy svíň, či sediaci na sviniach, skákali do jazera, zatiaľ čo v pozadí pastieri prinášali správu o zázraku do mesta; preľaknutí obyvatelia žiadali Krista, aby odišiel z ich kraja; z evanjeliových príbehov iných uzdravení posadnutých (*Uzdravenie posadnutého v synagóge v Kafarnaum*) bolo výtvarne zobrazené *Uzdravenie dcéry kanaánskej ženy* (Matúš 15,21-28), Uzdravenie posadnutého chlapca (Marek 9,14-29), ktoré vo výtvarnom stvárnení slúžilo ako sprievodná scéna *Premenenia Pána*; jednako

námet *exorcizmu*, vyháňania nečistých duchov, sa v stredoveku často neobjavoval, stretávame sa s ním predovšetkým v rukopisoch (Utrechtský evanjeliár, 1.pol.11.st.), ojedinele aj neskoršie (Jacob Jordaens, 17.st.)

http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/11153035923/in/photostream/
http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/10209756034/in/photostream/
http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/10209871456/in/photostream/
https://www.flickr.com/photos/adfinem/galleries/72157636436017424/#photo_10210004193

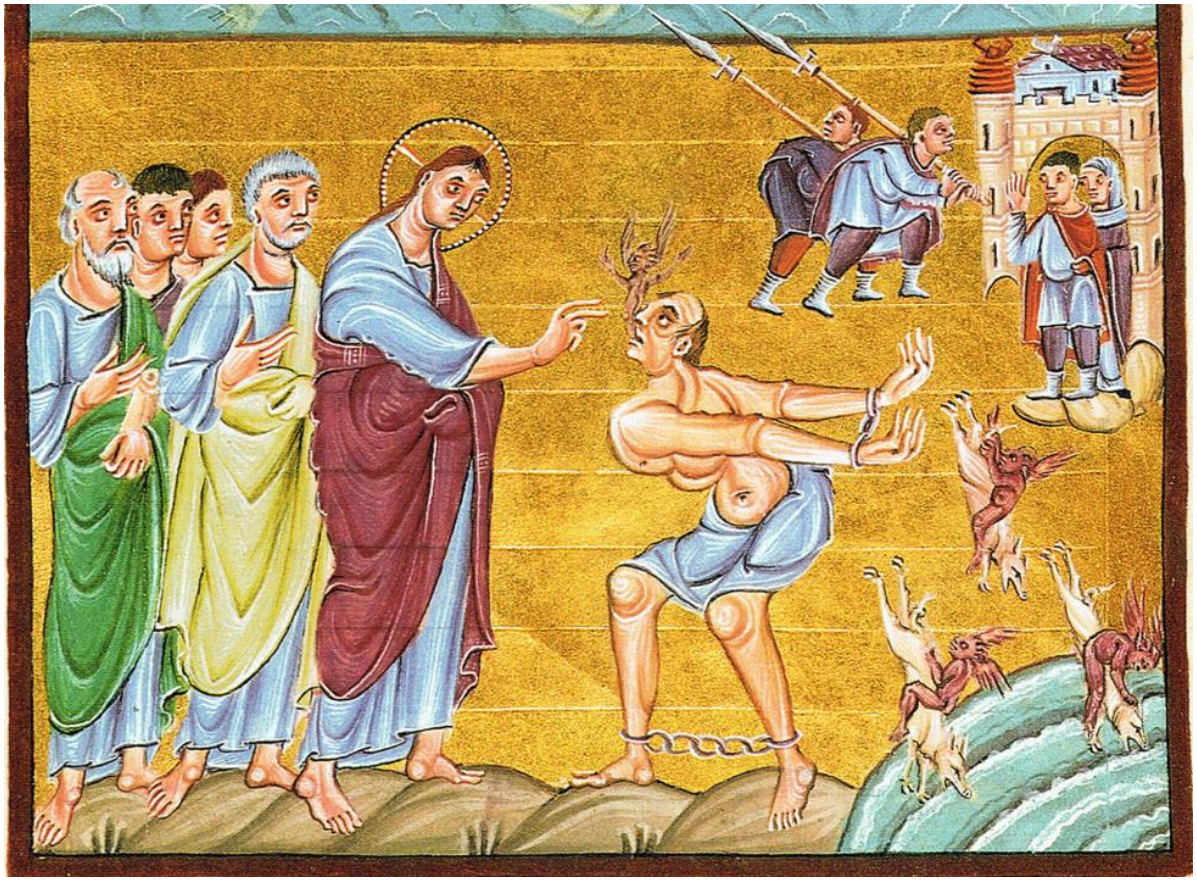

Búrka na mori. Uzdravenie posadnutého (evanjeliár Ottu III., okolo 1000)

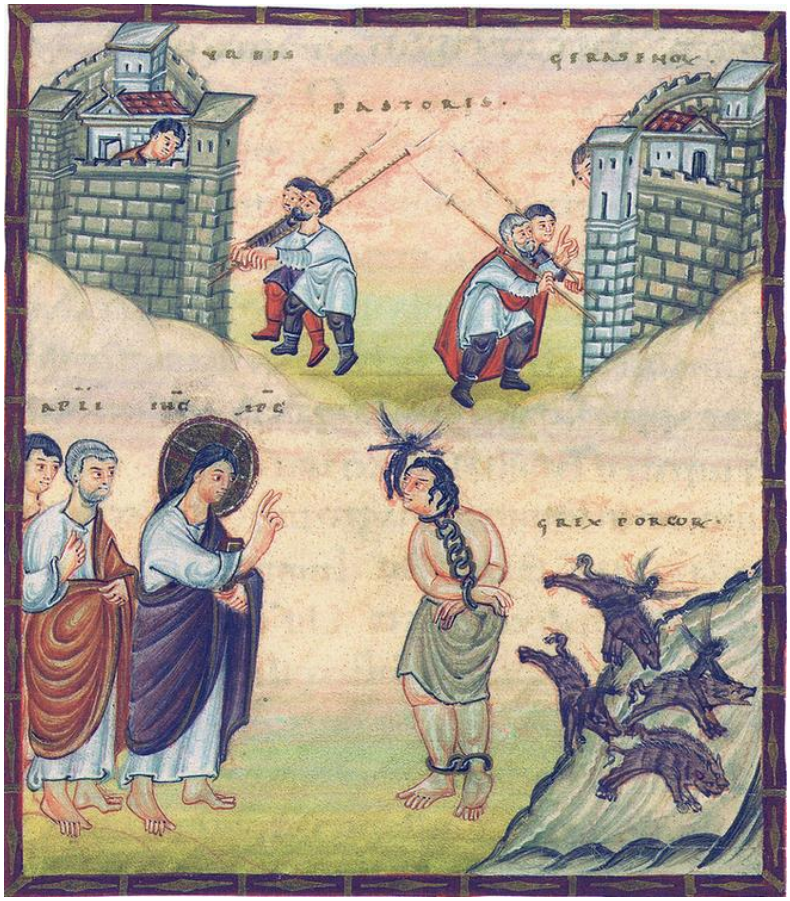

Uzdravenie posadnutého diablom (Codex Egbert, 980-993)

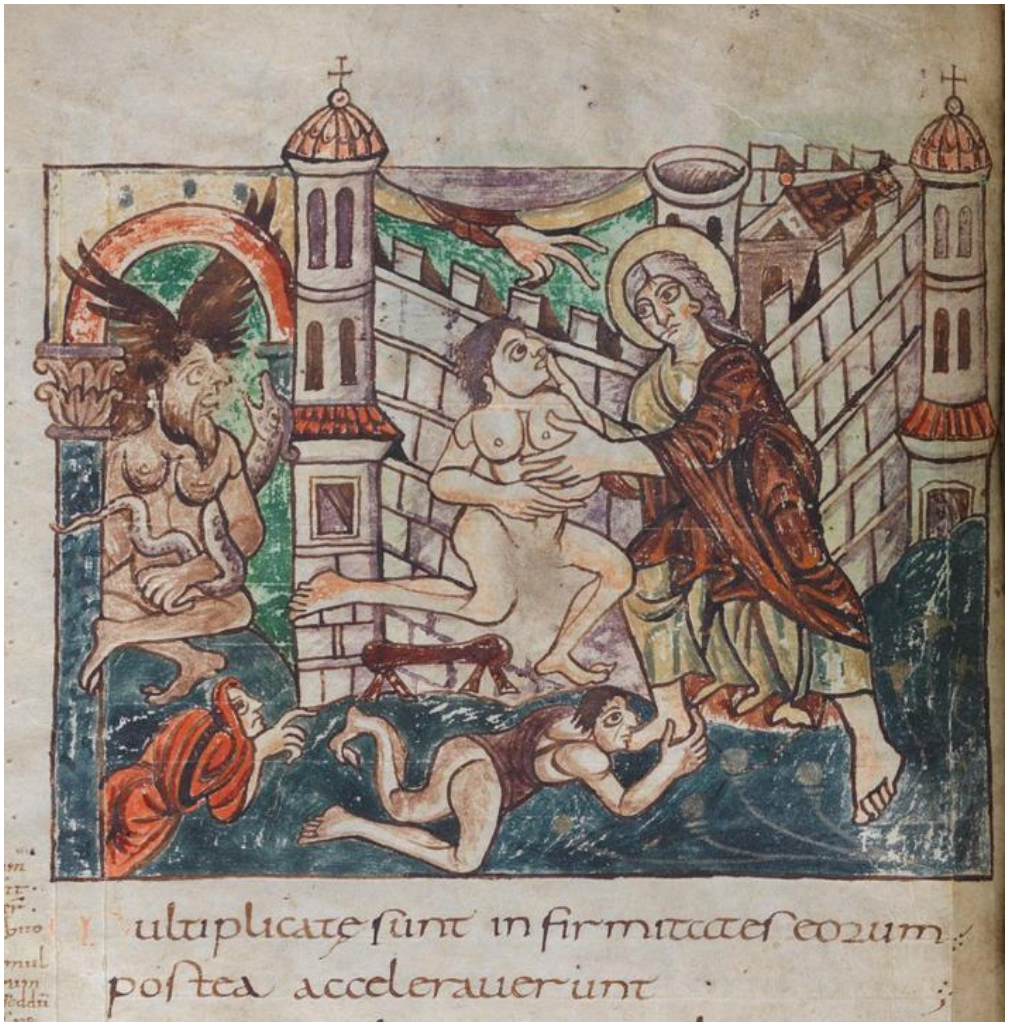

Uzdravenie posadnutého z Gerasy (Stutgartský rukopis, pol. 9.st.)

Uzdravenie posadnutého z Gerasy (stredoveká knižná iluminácia)

Neznámy autor: Uzdravenie posadnutého diablom (1590-1610)

A. Hirschvogel: Kristus uzdravuje posadnutého diablom (1548)

J. Ch. Jegher podľa A. Sallaerta: Zrážka na hore (drevoryt, ilustrácia ku knihe Judocus Andries: „Perpetua Crux sive Passio Jesu Christi“ 1649)

Uzdravenie posadnutého v synagóge v Kafarnaum/Ježiš v synagóge v Kafarnaum - *(Marek 1,23-28)*;

http://en.wikipedia.org/wiki/Jesus_in_the_synagogue_of_Capernaum

Exorcizmus v synagóge v Kafarnaum (freska benediktínskeho kláštora v Stift Lambachu, 11.st.)

Neznámy autor: Kristus uzdravuje posadnutého diablom (drevorez, 1500-1541)

H. Brosamer: Uzdravenie posadnutého v synagóge v Kafarnaum (drevoryt, 1500-1554)

Uzdravenie slepého/Slepec a jeho uzdravenie - evanjeliá uvádzajú niekoľko prípadoch Kristovho zázračného uzdravenia slepých:

Uzdravenie slepého z Betsaidy (Marek 8,22-26)
Uzdravenie slepého pri Jerichu (Marek 10,46-52; Lukáš 18,35-43)
Uzdravenie dvoch slepých pri Jerichu (Matúš 20,29-34)
Uzdravenie slepého od narodenia (Ján 9,1-7)

-ak nie sú príbehy jednoznačne identifikované názvom, ťažko ich od seba odlíšiť

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=13
http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=14
http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/11152949756/in/photostream/
http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/10209825026/in/photostream/

Kristus uzdravuje slepého (Codex Egbert, 990)

H. Brosamer: Kristus uzdravuje slepého (drevoryt, 1500-1554)

E. le Sueur: Kristus uzdravuje slepého (1.pol. 17.st.)

Okruh J. de Momper II: Ježiš uzdravuje slepého (1600-1620)

C. H. Bloch: Uzdravenie slepého (1871)

Uzdravenie slepého od narodenia/Uzdravenie slepého slinou - (Ján 9,1-7); Ježiš navrátil zrak človeku, ktorého videl na okraji cesty a ktorý bol od narodenia slepý; zo svojej *sliny* urobil na zemi blato a touto „masťou“ mu potrel oči; potom ho poslal umyť sa v rybníku *Siloe*; keď sa slepec vrátil, už videl; výjav zobrazuje Krista, ako potiera oči slepého muža, je obklopený učeníkmi a niekedy aj zástupom divákov; tento človek v žobráckych handrách, drží palicu a občas je sprevádzaný

dieťaťom, ktoré mu robí sprievodcu; jeho vyliečenie býva zobrazené s jeho „dvojníkom“, ktorý stojí vedľa a odhadzuje palicu (pozri *simultánna kompozícia*); podobný príbeh uzdravenia slepoty slinou uvádza Marek (8,22-26): *Uzdravenie slepého z Betsaidy*; pozri *Ježiš svetlo sveta*

Uzdravenie slepého slinou (Codex Egbert, 990)

A. Wierix: Uzdravenie slepého od narodenia (rytina zo série Cirkevný rok, 1575-1625)

El Greco: Kristov zázrak uzdravenie slepého slinou (1570)

T. van Loon: Kristus uzdravuje slepého (17.st.)

D. Vinckboons, G. d'Hondecoeter: Ježiš uzdravuje slepého (1608)

S. Jordaens I : Uzdravenie slepého (fragment, 17.st.)

Uzdravenie slepého pri Jerichu - (Marek 10,46-52; Lukáš 18,35-43); porovnaj *Uzdravenie slepého od narodenia*

Ježiš uzdravuje slepého pri Jerichu (mozaika, Sant'Apollinare Nuovo, Ravenna, 526)

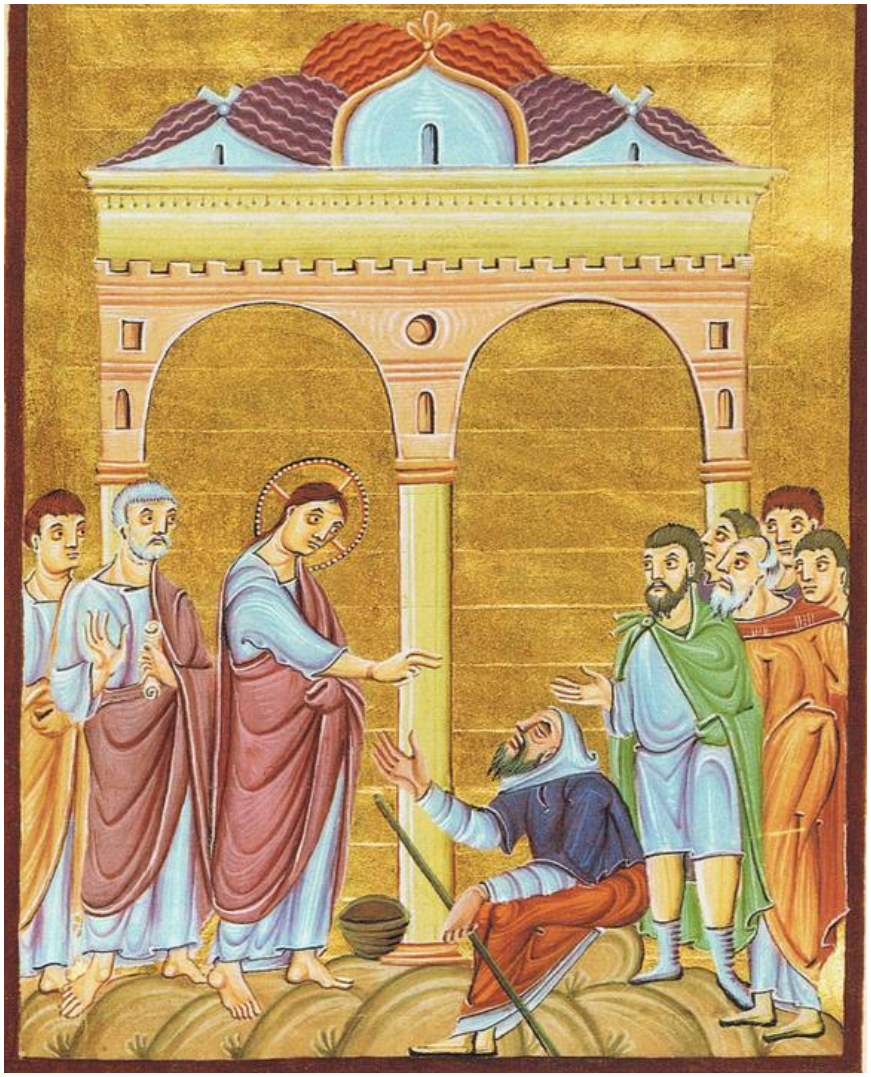

Uzdravenie slepého (Evanjeliár Otta III, okolo 1000)

A. Wierix: Uzdravenie slepého pri Jerichu (rytina zo série Cirkevný rok, 1575-1625)

L. van Leyden: Uzdravenie slepca z Jericha (1531)

Uzdravenie slepého slinou - ***Uzdravenie slepého od narodenia***

Uzdravenie slepého z Betsaidy - *(Marek 8,22-26)*; príbeh totožný s *Uzdravením slepého od narodenia/Uzdravením slepého slinou (Ján 9,1-7)*

Uzdravenie stotníkovho sluhu/Kristus uzdravuje stotníkovho syna - *(Matúš 8,5-13; Lukáš 7,1-10)*; v *Kafarnaum*, galilejskom meste, ktoré bolo jedným zo stredísk Ježišovho verejného pôsobenia, prišiel za *Ježišom* rímsky stotník a prosil ho, aby uzdravil jeho sluhu, ktorý leží doma na smrť chorý; prosil Ježiša, aby len slovo povedal, a že jeho sluha sa uzdraví; v tejto prosbe bola vidieť veľkosť stotníkovej viery v Kristovu moc; považoval za samozrejmé, že na uzdravenie dôjde in absentia (za neprítomnosti); a tak sa aj stalo; stotník je zobrazený, ako sa skláňa alebo kľačí pred Kristom; jeho zloženú prilbu drží služobník; býva sprevádzaný rímskymi vojakmi (pozri *svätec jazdecký*); niekoľko učeníkov sa zhromaždilo okolo Ježiša, ktorý dvíha ruku v žehnajúcom *gestu*; pozri *Ježiš, biblia*

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=4

http://en.wikipedia.org/wiki/Healing_the_centurion%27s_servant

Ježiš a stotník z Kafarnaum (Codex Egbert, 990)

Stotníkov sluha (Evanjeliá Jruchis, Gruzínsko, 10.st.)

/
P. Veronese: Ježiš uzdravuje stotníkovho sluhu (16.st.)

P. Veronese: Ježiš uzdravuje stotníkovho sluhu (1571)

H. Brosamer: Stotník z Kafarnaum a Kristus (drevoryt, 1520-1554)

H. N. Natalis podľa B. Passeri: Uzdravenie stotníkovho sluhu (16.-17.st.)

Ch. Weigel st.: Rímsky stotník (medirytina z Bible ectypa, 1695)

G. de Witte: Ježiš uzdravuje služobníka centuriona (1624-1681)

Uzdravenie syna kráľovského úradníka - *(Ján 4,46-54)*;

A. Wierix: Uzdravenie syna kráľovského úradníka (rytina zo série Cirkevný rok, 1575-1625)

Uzdravenie v sobotu - 1. (*Lukáš 14,1-6*): *Uzdravenie muža z vodnateľnosti/Hostina v dome bohatého farizeja/Podobenstvo o uzdravovaní v sobotu*
2. (*Matúš 12,9-14*): *Uzdravenie človeka s vyschnutou rukou*

Uzdravenie ženy trpiacej krvácaním - *Žena trpiaca krvácaním*

uzlíkovanie - textilná technika viazania uzlov; pozri *macramé; užité umenie*

uzlové písmo - *písmo* Indiánov (*Aztékov* a *Inkov*); pozri *písmo; kipu*; *indiánske kultúry*

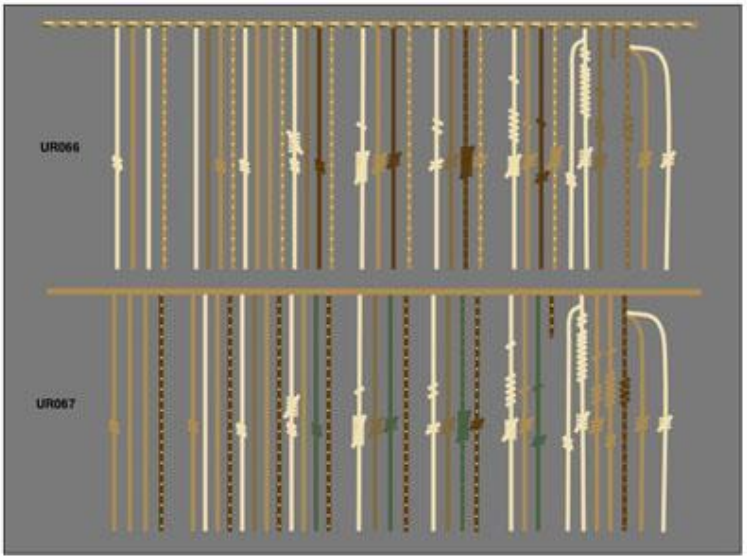

Schéma uzlového písma z náleziska pri Lime

uzly dekoratívne - *dekoratívne uzly
uzly keltské - *keltské uzly
uzly mytologické - *mytologické uzly
uzly pletené - *pletené uzly
uzol - uzavretosť (*dekór*; pozri *Book of Durrow*); nekonečno a nepoľavujúce úsilie o dosiahnutie cieľa (*slobodomurárstvo*); pozri *bedrové rúško/perizonium; kríž karolínsky, atribúty, symboly, alegórie a prirovnania; Panna Maria rozväzujúca uzly*

Uzol (opus tessellatum, 3.st.)

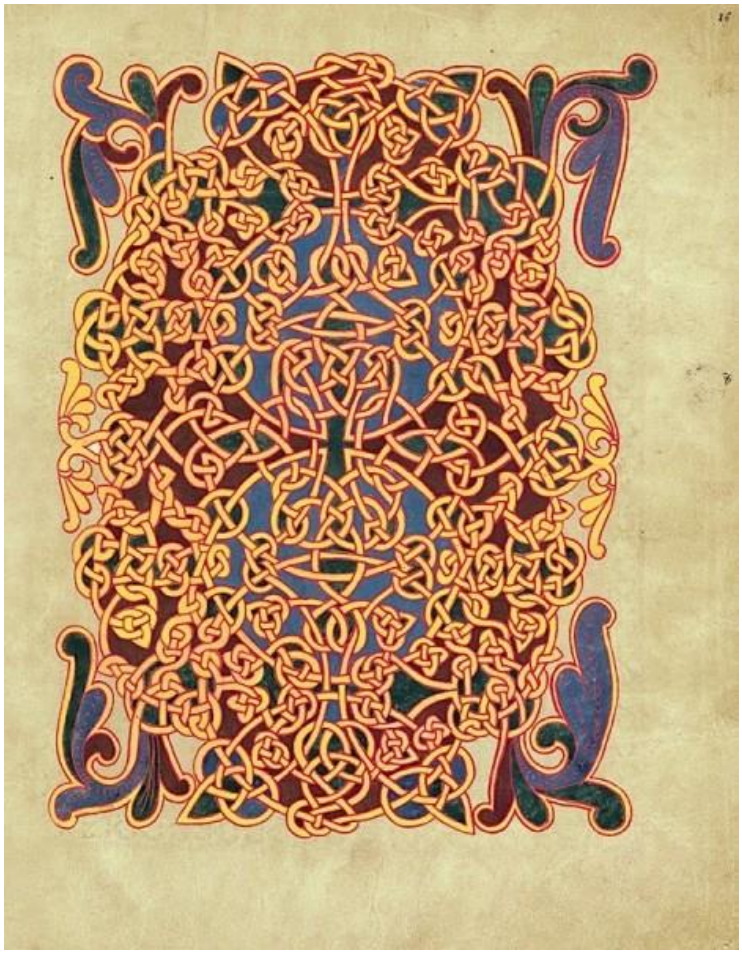

Ornament z uzlov symbolizujúci zapečatené tajomstvo zjavenia (Beatus Saint-Sever, 1060)

uzol Bowenov - *Bowenov uzol*
uzol čínsky - *čínsky uzol*
uzol dekoratívny (náhrdelník, náramok) -

https://sk.pinterest.com/pin/158540849365928341/

uzol Esetin - ***Esetin uzol***
uzol heraldický - ***heraldický uzol***
uzol Isidin - ***Isidin uzol***
uzol gordický - ***gordický uzol***
uzol nekonečný - ***nekonečný uzol***
uzol Odinov - ***Odinov uzol***
uzol opičí - ***opičí uzol***
uzol smyrnský - ***smyrnský uzol***
uzol perzský - ***perzský uzol***
„uzol pravej lásky“ - angl. True lover's knot; tiež *Bowenov uzol*; spojenie uzlov so symbolikou z lásky a priateľstva siaha až do staroveku; tohto dôvodu žiadny uzol nemôže byť stanovený ako jediný; moderná západná literatúra má názvy pre tieto uzly, ktoré vyplývajú z príbehov a legiend, v ktorých uzly symbolizujú spojenie medzi pármi v láske; mnoho príkladov majú námorníci oddelení od svojej milovanej; v praxi sú tieto uzly sú zvyčajne zobrazené ako kombinácie z dvoch prepletených vrchných uzlov a z dvoch paralelných povrazov; tieto varianty sú rozdelené podľa spôsobu, akým sa vedúci uzol prepletá a v konečnom usporiadaní uzlu

https://en.wikipedia.org/wiki/True_lover%27s_knot

„Uzol pravej lásky“ s červeným vedúcim uzlom pred utiahnutím

„Uzol pravej lásky“ po utiahnutí

užitá grafika - ***grafika užitá, grafika užitá a reprodukčná***

užité umenie - obor výtvarnej činnosti; estetické tvarovanie spotrebného tovaru tak, aby zahrnoval okrem hodnôt úžitkových aj estetické

pozri *artistný, grafika užitá*, *keramika, design*, textilná výroba, *liatina umelecká, umelecké opracovávanie kovov, užitá grafika, užitá keramika, aranžérstvo, kovotepectvo, výstavníctvo, uzlíkovanie; arts-and-Crafts, art déco*; *design*; *Uměleckoprůmyslové museum v Prahe*; *biedermeier, druhé rokoko*, *neorokoko*, *secesia*, *viedenská secesia, Werkbund; S. Delaunay*

úžitková keramika - druh *užitého umenia*; výroba *keramických* predmetov dennej potreby bez zvláštnych nárokov na estetické hodnoty tvaru; prevažne z *póroviny, belniny* (obkladačky, nádoby, izolačný materiál)

úžitkový - pozri *utilitárny*

úžitkový bronz medailérsky - ***bronz úžitkový medailérsky***

úžitkový bronz mincovný - ***bronz úžitkový mincovný***